

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

DETESEK FELVETÉNEK: A kiadóhivatal-
an, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Be-
rat a Fazekas-utcairól.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Önálló magyar bank.

Kassa, október 3.

A kiegyezési tárgyalások fonalát újból felvette a magyar és az osztrák kormány. A kétnapos tanácskozás azonban egy lépéssel sem vitte előbbre a kiegyezés dolgát s amikor ezeket a sorokat írjuk inkább valószínű a kiegyezés meghiusulása, mint az, hogy az egyezés létre fog jönni.

Az ütköző pontok ugyanazok: a kvóta kérdés és a bank ügye. Az osztrák kormány a taktikai eszközökben nem igen válogatós, hogy ebben a két kérdésben országunkat megsarcolhassa. Csak hogy hiabavaló minden erőlködése, a magyar kormányt határozott álláspontjáról letériteni nem képes. A függetlenségi párt a legutóbbi napokban élénk hangon szólalt a kiegyezési tárgyalások dolgába, mikor elengedhetetlenül követelte az önálló magyar bank felállítását.

Az osztrák kormány, most már nem annyira a kvóta felemelésén lo-
vagol, hanem — ugylátszik az osztrák tőke nyomása alatt — újabb tiz évre biztosítani akarja a bank közö-
séget. Ez természetesen nem tartozik a kiegyezés anyagához s Wekerle és Kossuth határozott kijelentései szer-
intt ebben a kérdésben az osztrák követelés meddő marad.

Nevezetes, hogy az osztrák kor-
mány folytonosan változtatja taktiká-
ját. Aszerint, amint az osztrák gaz-
dasági érdekkörök irányítása követeli.
Már a kvóta arányban is kész meg-
alkudni, csak hogy a bankközösség
fentartása biztosítva legyen. Ez a
nagy ragaszkodás árulja el, hogy az
osztrákok pompás üzletecskéje a kö-
zös bank. Nos, az üzletecske ki fog
siklani az osztrákok kezéből. A kor-
mány, a saját meggyőződése, de egy-
ben a magyar közvélemény sulya
által vezetettve, nem fog bele menni
a közös bankszabadság meghosz-
szabításába.

Elsőrangú közgazdasági tekinté-
lyek, kik 67-es alapon csinálták a
gazdasági politikánkat kijelentették,
hogy az önálló magyar bank felállí-
tása, ha kezdetben nehézséggel is
kell találkozni, felállítható és mi sem
áll annak útjába, hogy a magyar
bank a világpiacon tényezővé nőjje
ki magát.

Kétségtelen, hogy az osztrák-
magyar bank ma tekintélyes szerepet

játszik a világ pénzforgalmában. Te-
kintélye azonban annak köszönhető,
hogy a magyar piacot is uralta. Ha
mi elszakadunk a közös banktól,
nagy jövedelmi forrás dugul be előtte
s így ereje is abban a mértékben re-
dukálódik, aminő arányban növek-
szik meg a mi önálló bankunk cse-
lekvő képessége.

Az önálló magyar nemzeti bank
a függetlenségi politika sarkalatos
kivánsága. Ettől el nem térhet a je-
lenlegi parlament, melynek többsége
függetlenségi képviselőköl áll.

Ez a parlament nem szavazhat
meg olyan kiegyezést, mely a bank-
szabadság meghosszabbításával jár.
Kossuth Ferencpártjának felfogását tük-
rözteti vissza, mikor a kiegyezés biz-
tosítékául, a bank-elkülönítést követeli.

A kamara évi jelentése.

(A kassai kerület 1906. évi közgazdasági
életéről.)

A kassai kereskedelmi és iparkamara
kerülete 1906. évi közgazdasági viszonyai-
ról, most egy vaskos kötetre terjedő jelen-
tést adott ki. A jelentés sorra veszi a köz-
gazdasági tevékenység összes ágazatait s
éles kritikai érzéssel tárja fel a helyzetet,
nem mulasztván el a mutakozó bajokat or-
voslást célzó javaslatokkal kísélni.

A kamara évi jelentése mint arról futóla-
gos átlagozás után is meggyőződünk, komoly
méltatást és részletes ismertetést érdemel. Az
üdvös és gazdasági életünk fejlődésére al-
kalmatlan javaslatok oly gazdag tárháza a je-
lentés, hogy a kormány is elismeréssel kell,
hogy fogadja az ott felsorolt eszméket. Ha
valamennyi javaslat valóra váltását a közel
jövőben nem is lehet remélni — kielégítel-
len vágyak mindég lesznek — a fontosabb
és életbevágó gazdasági jelenségeknél azon-
ban hisszük, hogy a kamara javaslatai jó-
tékony hatást fognak gyakorolni.

Deil Jenő kir. tan. kamarai titkár nagy
áttekintő képességét és kiváló szakértelmét
dicséri a kitünően kezelhető és világos kép
alkotására alkalmas jelentés. A bevezető
sorokban ez évben némi bátortalanságot lát-
tunk, nem oly határozott, mint az előző
évi volt, mikor a kamara szinte lángoló
szavakkal írta a jelentés elejére, a mind-
nyájunk szívében gyökerező óhajtást, he-
lyesebben követelést: az önálló vámterületet
és a teljes gazdasági függetlenséget.

A futólagos áttekintés után, már most
nem mulasztjuk el azon megjegyzésünket,
hogy a jelentés, dacára az aprólékoságig
menő gondosságnak, nem fordít elegendő
figyelmet a munkás mozgalmakra. Pedig
bevezető sorokban a munkás mozgalmakat
és a kivándorlást, „nemzeti, országos ba-
jok”-nak itéli a jelentés. Valószínűleg a
kamara nem rendelkezett a pontos adatok
felett, s ez okozta, hogy a bérharcokról és

munka szünetelésekről kellő tájékoztatást
nem nyújthat.

Felemlítjük az egyébként kitünő jelen-
tés ezen hiányosságát, abban a reményben,
hogy jövőre megjegyzésünk tárgytalan leend.

A bevezető sorokból a következő rész-
letet közöljük:

A nemzetsorvasztó, országrontó gazda-
sági együttélésnek néhány szomorú éve nem
képes minket lehangolni és elkeseríteni, mert
tudjuk, hogy hazánk gazdasági újjászülése
elmaradhatlan, tudjuk, hogy az önálló gazda-
sági berendezés be fog következni, mert
„régiké, kemény férfiak küzd és ve-
zérrel” a jogainkért folyó harcban.

Az elmúlt év tehát a remények ébredé-
sének, a hit feléledésének, az önbizalom
erősödésének éve volt, de ez az év sem
tudta azokat a súlyos bajokat hirtelen or-
vosolni, melyek gazdasági életünk egész-
sége fáját sorvasztják és fejlődésünket, ipa-
runknak és kereskedelmünknek felvirágzá-
sát gátolják.

Ezen nemzeti, országos bajok: a kiván-
dorlás és munkásmozgalmaink és az azok-
ból eredő bérharcok és munkaszünetelések.

Mig egész tudásunkkal, ügyesretetünk-
kel, minden ügyességünkkel nem tudjuk
ezen bajokat orvosolni, vagy legalább eny-
híteni, addig gazdasági önállósításunkra
irányított minden munkálkodásunk és törek-
vésünk meddő.

Minden ország iparfejlesztésének alap-
föltételei első sorban a szakképzett, megfe-
lelően olcsó és megbízható munkaerő, a
szükséges tőkék olcsósága, a jó és olcsó
nyersanyag és tüzelőszer.

Milyen jövője van olyan ország ipará-
nak, hol a munkaszünetelés — ismeretlen,
ki nem apadó pénzforrások által táplálva
— majdnem országos intézménnyé fejlő-
dik és kérdésessé, lehetetlenné teszi a hazai
kézmű- és gyáripár munka- és szállítási
képességét? Hiába védjük váraink falait és
bástyáit hősiessé elszántsággal a hitetlenek
ellen, ha a vár falain belől leskelődik az
ármány és ha tudva vagy öntudatlanul az
ellenség kezére dolgozik a védő csapatok
jelentékeny része.

Az anyag létezik, a gyomor létezik, de
a gyomor, az anyag nem minden. Az eszmék
örökkévaló, mert Istentől van és az eszmék
legszenyebbje, a haza nagyságának eszméje.

Ez eszmében, mint nemzeti létünk
szent signumában keressük a megoldást, az
ellenkező érdekek kiegyeztetését, a kibé-
külést!

Az Ur világosítsa fel a Nemzet veze-
tőt és az ő áldása legyen munkálkodá-
sukon!

A kiegyezés válsága.

(Eredmény: tovább tárgyalnak. — A
bankkérdés. — Magyar bankigazgatók
demonstrációja.)

A Budapesten folyó kiegyezési tárgya-
lások eddig eredményre nem vezettek. Sem
a kvóta, sem a bankkérdésben nincs egyez-
ség. Az osztrák kormány továbbra is ra-
gaszkodik abbeli követeléséhez, hogy a ma-

gyar kormány kötelezően vállalja a bank szabadalmának meghosszabbítását. Továbbá követeli a kvóta fölemelését, amit a magyar kormány reális kompenzációk nélkül teljesíteni nem hajlandó.

Eddig azonban sem a kvóta emelés arányára, sem a magyar részről követelt kompenzációk tekintetében nem találtak módot, amelyen az egyezség lehetőségét meg lehetne közelíteni.

Kassa, október 3.

A kiegyezési tárgyalások kezdetekor négy albizottságra oszlottak a résztvevők. Az egyik albizottság az értékpapírok kérdését tárgyalta, a második albizottság a cukor-suuraxeot, a harmadik a kvótát, a negyedik a vasutügyi kérdéseket, utóbbiban Sztéryni József kereskedelmi államtitkár képviselte a magyar álláspontot. A bécsi lapok pesszimisztikus hangja nem egészen jogosult, bár tulságos optimizmusra nincsen ok. Az osztrák kormány több, igen nevezetes engedményt tett s azt, hogy nem volna remény a megegyezésre, egyáltalán nem lehet mondani. A még fentorgó nem túlnagy ellentétek nem mondhatók olyanoknak, hogy elsimitásuk lehetetlen volna, s e mellett bizonyít az is, hogy az osztrák s magyar miniszterek és szakreferensek együttesen hozzáálltak az eddigi megállapodások megszövegezéséhez.

Azonban a bankkérdésben az ellentétek még mindig áthidalhatatlanoknak bizonyultak. A kormányok be is látták és ezt ezért az egész bankkérdés tárgyalását mára halasztották. Egy óra után néhány perccel félbeszakították a tárgyalásokat az ebéd miatt s ezt megelőzőleg az osztrák és magyar miniszterek kíséreteikkel kimentek a miniszterelnökségi palota erkélyére s a kilátásban gyönyörködtek, miközben még nem egy kérdést megvitattak. Egy amatőr a képet nagyon alkalmasnak tartotta a kodakjának. Érdekes, hogy fél kettő tájban Apponyi Albertné grófné is megjelent a miniszterelnökségen s férjével akart beszélni.

A tárgyalásokat, illetőleg az addigi megállapodások írásba foglalását délután folytatják.

„Piesen slovensky chudoby“

Pánszlávok a Szepességen.

Tót forradalmi dal terjesztése.

A „Szepesi Lapok“ ma érkezett száma a pánszláv propaganda szepesmegyei akciójáról közöl jelentést. A tót agitátorok vakmerőségéről a következőket írja:

Ismétlően s teljes határozottsággal konstatáljuk, hogy minálunk a Szepességen is iparkodik tért hódítani a pánszláv eszme. Békességes tót népünk hazafiasságát és további magatartását is méltán félhetjük akkor, amidőn a Magyarországot gyalázó broszúrák, új forradalmi dalok s gonosz tendenciák terjesztése által e nép nyugalma kezdi megmetelyezni, aláásni. Szeptember hó folyamán ugyanis valami Max Kohn, Göding, Hodonin (Csehország) pánszláv vállalat által terjesztették Merény, Iglópatak környékén nyílt levelekben az új tót forradalmi dal szövegét sok példányban. E marseillais dallamu szocialista pánszláv színezetű nyomtatvány által népünk között elhintett penészmag azonban úgy látszik eddigelé termékeny talajra nem akadt.

Az új nyomtatványnak a címe „Piesen slovensky chudoby“ célja: hogy a nép között az elégedetlenséget szítsa, a pánszlávizmus tanait terjesse. Az agitátor felhívását a tót nép szegényeihez intézi, de valójában az egész tót népet szegénynek tartja, ennek folytán felhívását is az egész tót néphez intézettnek kell vennünk. Hogy mit tartalmaz a forradalmi szöveg, fölösleges itt,

e lap hasábjain reprodukálni, hisz mindenki tudhatja, hogy a társadalmi rend konsolidációjára mindenesetre nem vállalkozik a szöveg szerzője s terjesztője. De igazán gunynak vehetjük csak az agitátor abbeli érvelését, hogy a mi délszepességi tót népünk, amely gazdag bányavállalatoknál még eléggé szép pénzt keres s melynek megélhetése a magurái tótéhoz viszonyítva a nagy drágaság dacára — még mindig tisztességes — el van nyomva. Nagyon szükséges lenne, hogy végre komolyan vegyük az idegentől jövő politikai végcék ellenőrzését, nemkülönben gyalázó irataikat, mert nem tűrhetjük tovább ellenségeink aknamunkáját s az azzal járó nyílt lecsufolásunkat.

Egy előkelő idegen.

Csaló könyöradomány gyűjtő.

Vakmerő szélhámós Kassán.

A pénzhamisítók, betörők és tolvajok céhe még nem volt teljes Kassán. Hiányzott még a trupp bonvivantja, aki nem az éj lepleben, durva feszítő vassal dolgozik, aki nem azt lesi ki, mikor lehet a nyitva felejtett ablakon vagy ajtón a szobába surrani, hogy az első kezeügyébe eső tárgyat elemelje, igenis hiányzott a társaság előkelőséget képviselő tagja — a szélhámós.

A biztos fellépésű, megnyerő modoru, elegáns világi, aki lakk topánjával biztosan mozog a parketten s nagyuri hanyagsággal ereszkedik a bársony karosszékre. A társaság most már teljes, van már szélhámósunk is. A kassai rendőri fufang hire, úgy látszik lázas gyorsasággal terjedt el a gonosztevők köztársaságában s Kassára jött a szélhámós. Csak a típusról beszélhetünk, mert az egyént nincs szerencséje ösmerni jeles rendőrségünknek. És sajnos, aligha lesz.

A szélhámós kassai szereplésének debutje így játszódott le:

A Kossuth Lajos-utca 9. számú házban lakik özv. Schiffbeck Mátyásné. Tegnap egy igen előkelően öltözött fiatalember kopogtatott a lakásba, kinek készséggel nyitottak ajtót. Az idegen gentlmann Jenei Benő felsőbb leányiskolai tanárnak mondotta magát. A megnyerő külsejű fiatalembert Schiffbeck Mátyásné udvariasan megkérdezte, hogy minő ügynek köszönheti a látogatást.

Jenei Benő — ah minő szép név! — erre szívhez szóló hangon ecsetelte Kovács István felsőbb leányiskolai tanár baját, kit betegség döntött ágyba s most rá van szorulva könyörület szívek támogató segítségére. Ő — ugymond — a felsőbb leányiskolai tanári kar nevében jött s reméli, hogy Schiffbeck Mátyásné nem fog elzárkózni a segítség elől.

Ha valaki olyan szépen beszél, nem is lehet. Es Schiffbeck Mátyásné adakozott is Kovács Istvánnak. Valahogyan azonban megtudta Kovács István felsőbb leányiskolai tanár, hogy az ő számára valaki könyöradományokat gyűjt. Ma jelentést tett a rendőrségen, hogy kitűnő egészségnek örvendő, beteg nem is volt s úgy látszik Schiffbeck Mátyásné vakmerő szélhámósak esett áldozatul.

A rendőrség ennek alapján most megindította a nyomozást, keresi a könyöradománygyűjtő előkelő idegent.

UJDONSAGOK

— Eljegyzés. Péchy Andor kir. tan. kassai pénzügyigazgató leányát, péchujfalusí Péchy Mártát, eljegyezte Szaploneczay László honvédhuszár hadnagy.

— Requiem. Esterházy Sándor dr. volt jogakadémiai igazgató lelkiüdvéért ma délelőtt 9 órakor a premontrai rend templomában gyász istenisztelet volt, amelyen a tanári kar és a jogakadémiai ifjuság jelen volt.

— Abauji birtok idegen kézen. A pozsonyi Orsolya-kolostor javaihoz tartozott nemrégiben még egy jókora kiterjedésű birtok, a közel háromezer holdas bodokai, abaujvármegyei erdőség, amelyet a kolostor vezetősége áruba bocsátott. A birtok megvásárlására vonatkozóan két ajánlat volt, az egyik Ubisch Leó báró porosz földbirtokosé, aki kétszázötezer koronát szánt a vásárlásra, a másik ajánlatot pedig Mecenzéf nagyközség tette, száználcvanezer koronát kínálva a birtokért. Természetes lett volna, hogy a kolostor vezetősége tudomására adja a mecenzéfi polgárságnak a porosz báró ajánlatát, módot nyújtván ilyenformán arra, hogy a nagy erdőség magyar tulajdon maradjon. A kolostor vezetősége azonban nemcsak hogy elmulasztotta ezt, hanem, amikor Mecenzéf község, még a birtok eladása előtt újabb ajánlatában szintén hajlandónak nyilatkozott a kétszázötezer korona megadására, mégis a porosz báró javára döntött.

— Raffay Ferenc dr. temetése. Ma délután 3 órakor temették el Raffay Ferenc dr. jogakadémiai tanárt, az eperjesi ág. ev. Collegium igazgatóját, aki hétfőn Eperjesen, rövid szenvedés után vesegyulladásban meghalt. A temetési szertartás a Collegium előcsarnokában történt, hol a Collegium tanári kara, az elhunyt tanítványai, az eperjesi és sárosmegyei társadalom előkelősége megjelent. A 37 éves korában elhunyt jogtanár egyik legjelesebb művelője volt jogi szakirodalmunknak. Országszerte közkezen forog a Magyar Magánjog című vaskos kézikönyve, amely mű pár év alatt több kiadást ért. A magyar magánjogból képesített egyetemi magántanár is volt. Feltűnést kellett annak idején a Házassági jog s a Házassági öröndtartás című munkája, valamint számos monografiája. Az eperjesi jogakadémián hetedik éve működik és a kollégiumi igazgatói tisztet most másodízben viselte. Elénk részt vett Sáros vármegye és Eperjes szab. kir. város közeletében. Előbbinek törvényhatósági bizottságában, utóbbinak képviselőtestületében tevékeny részt vett. Általában minden humánus és közművelődési intézményt lelkesen szolgált. Több év óta az „Eperjesi Lapok“-at szerkesztette. Korai halála mélyen megrendítőleg hatott Sáros vármegye egész társadalmára.

— Meghívó. A József főherceg szanatorium-egyesület kassai bizottsága f. hó 5-én, szombaton d. u. 5 órakor dr. Takács Menyhért jászói prépost elnöklete alatt gyűlést tart, melyen a tagok minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— Bemázolt cégtáblák. Egy idő óta, elvetemült csibész tempóval valaki abban leli kedvét, hogy éjnek idején a kereskedők cégtábláját rongálja. A főutcai kereskedők drága pénzen vásárolt üvegcégtábláit ismeretlen tettesek bezúzzák, orvosok és ügyvédek vastábláit a falról leszedik s eldobálják az utcán. A szeptsi-uti kereskedők cégtábláit pedig piszkos fekete festékekkel mázolják be. Alig mulik el nap, hogy ilyen tárgypanasz ne jönne a rendőrségre. A szeptsi-uti kereskedők kárára véghez vitt csinytevés, már többször megismétlődött. Ma éjjel is Meisner és Wiesenberg fűszerkereskedők, Lukás János lakatos, és Feiermann ecetgyáros cégtábláját valaki az éj folyamán fe-

ketek festékekkel bemázolta. A rendőrség miután a tettest kézrekeríteni nem tudja, 25 korona jutalmat tűzött ki annak, aki a tetteseket elfogja, vagy a rendőrséget biztos nyomra vezeti. Tessék pályázni a jutalomdíjra!

— **Álmában meglópták.** Czél István most 1-én szabadult a katonasor alól. Abaujszántóra való a legény, aki boldogan készült hazafelé. A nagy boldogság örömeire úgy látszik a kelleténél több italt hajtott fel s amidőn a pályaudvarra igyekezett, utközben elalmodott s a ligetben elaludt. Az obsitos katonát azt álmodta, hogy tolvajok fogják körül s kifosztják minden holmijától. Erre az álomra riadtan felébredt s azonnal a ládáját vizsgálta meg. Nagy volt azonban rémülete, mikor meggyőződött róla, hogy az valóságban úgy van, mint álmodta. Czél Jánost, ugyanis m.alatt aludt, ismeretlen tettes meglópta. Ládájából elvitte a fehérneműket és 27 korona készpénzt. A kifosztott legény jelentést tett a rendőrségen. Holmijára és pénzére persze keresztet vetett, mert sehol sincs oly biztonságban — a tolvaj, mint Kassán.

— **A szénhiány enyhítése.** A kassa-oderbergi vasut igazgatósága, mint értesülünk, nagyjelentőségű intézkedést tett, hogy a szén hiányának veszedelmét csökkentse. A társaság a felvidéki iparvállalatokat kedvezményes díjtétel adásával és új forgalmi vonalak megnyitásával normális áron el fogja látni cseh és orosz szénrel és kőszénkocsiszal. A vasut Orlón és Zvardonon át szállítatja a szenet, tonnánként husz fillértől egy korona és kilencven fillérig emelkedő kedvezéssel. Ilyen módon eléri, hogy sem a szállításban nem lesz semmiféle akadály, sem a szén ára nem drágul a kerülő uton való szállítás miatt.

— **A sárospataki főiskola új tápintézte.** A sárospataki református főiskola új tápintézetét szeptember 29-én avatták föl. A tápintézetet szeghi és vibornai Mudrány András százezer koronás hagyományából építették. Ebédlőjében körülbelül ötszáz tanulóra van hely. Az ünnepségen ott volt a tiszáninneni egyházkerület vezetősége, élén Kun Bertalan püspökkel. Az ünnepségen Novák Lajos tanár, főiskolai lelkész, Radácsy György tanár, Kun Bertalan püspök, papi főgondnok és Dókus Gyula zempléni megyei alispán, a főiskola világi algondnoka, mondtak beszédet, a tanulóifjúság nevében Papp József főiskolai szenior.

— **Gyilkos drótostót.** Trencsénből jelentik: Valék Medárd kolaróczi drótos mérgezési kísérletet követett el egy haragosa ellen. Edesanyja tudott a merényletről és azzal fenyegette meg, hogy a hatóságnál följelent. Az elvetemült ember e fölött való dühében az öreg asszonyt torkon ragadta és megfojtotta. A gyilkost, valamint a mérgezési kísérletben résztvevő nejét letartóztatták.

— **Az iglói főgimnáziumi ifjúság a Branyiszkón.** Az aradi vértanúk napján, október hatodikán, az iglói főgimnáziumi ifjúság a branyiszkói honvédelemnél rendez hazafias ünnepélyt és egyuttal megkoszoruzza a szobrot is.

— **Öngyilkos munkás.** Végtschneider József korompai gyári munkás anyagi zavarok miatt öngyilkosságot követett el. Revolverrel előbb halántékába, azután pedig gyomrába lőtt.

— **Agyonszurta a férjét.** Gábor Jánosné szül. Pokuta Mária kurimjáni cigányasszony férjével összeveszett, mire Gábor János ütlegelni kezdte a feleségét. Az asszony dühében a kezében levő tésztavágó

késsel szíven szurta férjét, hogy az azonnal szörnyet halt. Az asszonyt a csendőrség letartóztatta és a lőcsei kir. törvényszéki fogházba kísérte.

— **A zománc-edény árának emelése.** Pozsonyból jelentik, hogy a magyar és osztrák zománcedény-gyárak képviselői gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy 1908. január elsejétől kezdve a zománc-edény árát 5 százalékkal felemelik. Az áremelésre a nyersanyag s különösen a szén árának emelkedése adott okot.

— **Kardot kapnak a vasutasok?** Már régen szőnyegen forgó kérdés a vasuti tisztviselőknél karddal való ellátása, mint az a külföldön már régóta érvényben van s célja, hogy a szolgálatban oldalfegyverrel ellátott vasuti tisztviselő, mintegy a közrend őre is, amely minőségében tényleg szüksége is lehet a kardra. A kereskedelmi miniszteriumban — hír szerint — most ismét felszínre hozták e témát. Mint ugyanis értesülünk, a miniszter e tárgyban leiratot intézett a Máv. igazgatóságához, hogy a reform dolgában terjesszen elő véleményes javaslatot, az igazgatóság pedig, a különböző üzletvezetőségekhez intézett felhívásokat. A véleményes jelentések ez év november haváig adandók be s így nem lehetetlen, hogy az 1908-ik év már kardosan találja a vasutasokat.

— **Megadóztatott játékkártya.** Említettük volt már, hogy a miskolci tanács életre való eszmét pendített meg. Elhatározta, hogy a játékkártyára adót fog kironni. Ezt a javaslatot tegnap terjesztette a tanács a közgyűlés elé s a képviselőtestület egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését. A szabályrendelet szerint minden 32 lapu játékkártya után 20 fillért, 52 lapu játékkártya után 40 fillért és minden mosható kártya után a fenti illeték kétszeresét fogják illeték gyanánt beszédni. Mikor Miskolc város tanácsa az új jövedelmi forrásnak ezt az egészséges módját megállapította, ajánlottuk, hogy Kassán is adóztassák meg a kártyát. Beszéltünk is e tárgyban egy illetékes tényezővel, akinek aggodalmai voltak a terv megvalósítása irányában. A kártyailleték ugyanis állami monopólium, kérdéses, hogy a belügyminiszter a kártyára még ezenkívül kirótt városi illetéket jóváhagyja. A mi véleményünk e tárgyban az, hogy a belügymin. nem lehet szűkkeblű a városokkal szemben, mikor azok a községi terhek könnyítésén dolgoznak. Dacára a kártyailleték monopóliumnak, azt hisszük, jóvá hagyja a miskolci határozatot s akkor nincs akadálya annak, hogy Kassán is a kártyailleték behozassék. Elvégre azok, akik kártyáznak, vagy felesleges pénzzel rendelkeznek, vagy szenvedély rabjai. A felesleges pénzből, ha csak morzsa is, de jut valami ilyenformán a köz javára. A játékszenvedély korlátozását pedig a megdrágult játék szintén elősegíti.

— **Nagy szerencse, kicsi baj.** Kárász András kassai bodnár házába a napokban bekopogtatott a szerencse. Fia az osztálysorsjáték 70.000 koronás nyereményének egy nyolcadát nyerte. Ami a jutalékok levonásával 7.000 koronát teszen ki. Nagy volt az öröm a háznál s elviselhető ezek után az a kicsi baj, ami Kárász Andrást érte. Az éj folyamán valaki egy káposztás hordót ellopott udvarából. A nagy szerencse után, persze az ilyen csekélyke hordólopás nem jön számításba, legfeljebb a rendőrségnek ad fölösleges munkát. Fölösleges munkát pedig azért, mert a nyomozás hiába való. Kassán tolvajt fogni nem tudtak.

— **Nem érdemes már a fehérneműt otthon mosatni!** Elmaradhat a „nagy mo-

sás“, mert *Haltenberger* kassai gőzmosó intézetében egy kilogramm fehérneműt 40, 45, és 50 fillérért mosnak, anélkül, hogy a legcsekélyebb klórmész használnának. Aki érdeklődik ezen ujítás iránt, az kérje a „Gőzmosás“ stb.-ről szóló ismertető füzetet.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Kassa látványossága a Rákóczi körút 11. szám alatt levő Balsay Jenő tulajdonát képező ház udvarán felállított szökőkút.** Mintegy 4 méter átmérőjű vízmedence közepén egy másfél méter magas angyal bájos szobra emelkedik a magasba. Az angyal kezében halat tart s a hal szájából szökik magásra a víz sugar. Akik látták a szökőkutat, egyhangulag az a véleményük, hogy bármely előkelő köztér díszül szolgálhatna. A rendkívül nagy ügyességgel és kiváló szakértelemmel csinált szökőkut Steiner Adolf és Társa kassai csatornázási és vízvezetési berendező műszaki cég munkáját dicséri. Ezzel a munkával a cég bizonyosságát adta, hogy nemcsak sablonos vízvezetési berendezéshez ért, hanem komplikált vízművek létesítését is jól megoldja.

Színház.

— **„Fátum“.** Zsiros István szombaton először színrekerülő nagyszerű színművének szereposztása a következő lesz: Báró Alpéry, Bartha; Erna, Bodroghy Lina; Ella, Fái Flóra; öz. Szentkereszthy Vilma, Etsy Emilia; gróf Vajkay Gábor tábornokszereplő, Komjáthy János; gróf Vajkay László, dr. Rác Ede; Zinneburg Richard herceg dsidás kapitány, Szénássy György; Frantmansberg főhadnagy, Miskey József; Péterdy Jenő, Pápay Lajos; Gozdanovics Béla, Nagy Sándor; báró Vessenyei, Serfőző György; Lubinyorszky, Burányi; dr. Bánosy közjegyző, Doktor János; Kovács Margit, Hevessy Mariska; dr. Szelei, Pálfi Boldizsár; Apáca, Révi Vilma.

Hirdetések.

Intelligens urak (hölgyek is.)

Állandó jövedelmező állásra tehetnek szert. Felvételre jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt d. e. 9—12-ig.

Kassa, Deák Ferenc utca 51. sz. I. e.

2 KOSZTOS FIUT

... ELFOGAD ...

teljes ellátásra

gyermektelen uri család, közvetlen az iskolád,

lák mellett. ...

CIM A KIADÓHIVATALBAN

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus írásminta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Ményhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 díszes illusztráció !! *

Kiértelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrínyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrínyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejede-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercesényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercesényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv díszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

FÉRFI SZABÓ-MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém Kassa város és Vidéke n. é. közönségét és nagyrabecsült
vevőimet értesíteni, hogy

FÉRFI SZABÓ MŰHELYEMET

A MÉSZÁROS-U. 33. SZ. ALATT LÉVŐ HÁZBA ÁTHELYEZTEM.

Legdivatosabb őszi és téli kelmékből, szövetekből nagy választék. Megérkez-
tek már a legujabb angol, valamint honi divatkelmék. Megrendelések ponto-
san és mérsékelt árak mellett gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

MESTER ISTVÁN férfisabó

Telefonszám: 373. **Mészáros-utca 33. szám.** Telefonszám: 373.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**